

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 6114010390
Dátum vydania rozhodnutia: 15.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6114010390.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na verejnom zasadnutí konanom 15. mája 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. F. Z. a spol., pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, o dovolaní podanom ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. januára 2017, sp. zn. 3To/57/2016, takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku a § 285 písm. b) Trestného poriadku

v prospech

obvineného Ing. F. Z.

obvineného L. M.

obvineného G. F..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku

zrušuje

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017 v časti - týkajúcej sa obvineného Ing. F. Z., týkajúcej sa obvineného L. M. a týkajúcej sa obvineného G. F. a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 z 11. februára 2016 v časti - týkajúcej sa obvineného Ing. F. Z., týkajúcej sa obvineného L. M. a týkajúcej sa obvineného G. F..

Podľa § 386 ods. 2 piata veta Trestného poriadku

zrušuje

aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky podané proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017 v neprospech obvineného X. V. v časti týkajúcej sa obvineného X. V. odmieta, pretože v tejto časti bolo podané oneskorene.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 z 11. februára 2016 boli obvinení Ing. F. Z., L. M., G. F. a X. V., postupom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, oslobodení spod obžaloby prokuratúra Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, sp. zn. Kv 33/2009/6600 podanej 15. apríla 2014, podľa ktorej sa mali dopustiť zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 ods. 2 písm. a) ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona tak, že

- Ing. F. Z. ako konateľ obchodnej spoločnosti R. Q., s.r.o., so sídlom E., I. O.. XXXX/X, IČO: XX XXX XXX, L. M. ako konateľ obchodnej spoločnosti V., s.r.o., M., so sídlom M., K. XX, IČO: XX XXX XXX a G. F. ako konateľ obchodnej spoločnosti D., s.r.o., so sídlom N. H., Y. č. XXX/X, IČO: XX XXX XXX, od presne nezistenej doby najneskôr od 14.09.2006, kedy medzi obchodnými spoločnosťami R. Q., ako objednávateľom v zastúpení štatutárom Ing. F. Z., s.r.o. a V., s.r.o. M., v zastúpení štatutárom L. M. a D., s.r.o., v zastúpení štatutárom G. F. ako dodávateľmi boli uzatvorené zmluvy o zabezpečení zákazky č. XXXXX a č. XXXXX, ktorých predmetom bola dodávka podkladov pre spoločnosť R. Q., s.r.o., vymedzená v článku II. uvedených zmlúv ako predmet zmluvy, tvoriacich zabezpečenie zákazky na výrobu 280 posuvných krytov pre vagóny KILS v prospech obchodnej spoločnosti T. T. a M., s.r.o., so sídlom T., I. O.. XX, na podklade zmluvy č. XXX/XXXX, pričom predmet zmluvy o zabezpečení zákazky mali spoločnosti V., s.r.o. M. a D., s.r.o. zabezpečiť prostredníctvom obchodných spoločností B. G., s.r.o., so sídlom N., N.. XX, IČO: XX XXX XXX, v zastúpení štatutárom X. V. a spol. B. R., s.r.o. so sídlom B., N. č. X, IČO: XX XXX XXX, v zastúpení štatutárom W. N. (stíhaný v samostatnom konaní na podklade § 21 ods. 1 Tr.por.), k čomu však reálne nedošlo, tieto si Ing. F. Z., L. M. a G. F. zabezpečili iným spôsobom, súčasne X. V. v čase vykonávania funkcie štatutárneho orgánu v spol. B. G., s.r.o., so sídlom N., N.. XX, IČO: XX XXX XXX v období od 23.01.2007 do 05.06.2007 po predchádzajúcej vzájomnej dohode s osobami L. M. a G. F. a Ing. F. Z. vykonával túto činnosť výhradne z dôvodu získania majetkového prospechu od týchto osôb bez vykonávania reálnej podnikateľskej činnosti v mene uvedenej spoločnosti, pričom konal výhradne na pokyn týchto osôb s tým zámerom, aby vzájomne koordinovali a plánovali svoje činnosti, pričom spoločnosť R. Q., s.r.o. zabezpečenie samotnej výroby posuvných krytov na vagóny KILS na základe uzatvoreného zmluvného vzťahu s obchodnou spoločnosťou T. T. a M., s.r.o. deklarovala spoluprácou pri ich výrobe so spoločnosťou M. M., s.r.o., so sídlom N., V. G.. XX, IČO: XX XXX XXX, prostredníctvom osôb vykonávajúcich túto činnosť na podklade živnostenského oprávnenia, pričom však k vyrobieniu uvádzaným spôsobom nedošlo, následne na základe takto zabezpečených dokladov deklarujúcich fiktívne vykonanie obchodu medzi jednotlivými spoločnosťami Ing. F. Z., konateľ obchodnej spoločnosti R. Q., s.r.o. predložil dňa 27.03.2007 správcovi dane Daňovému úradu vo Zvolene riadne daňové priznanie na daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie február 2007 a dňa 26.04.2007 za marec 2007, a dňa 04.05.2007 mimoriadne daňové priznanie za marec 2007 pričom si uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty vo výške 36.263.759,-Sk /1.203.736,27,-€/ , čím by bol v dôsledku uplatnených nadmerných odpočtov DPH štátny rozpočet Slovenskej republiky na

podklade následne vykonanej daňovej kontroly ukrátený o sumu vo výške 1.140 608,87 €, pretože skutok nie je trestným činom.

Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie krajského prokurátora, podané proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 z 11. februára 2016.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Aj krajský súd dospel k jednoznačnému záveru, že síce spôsobom, ktorým obžalovaní deklarovali v písomných podaniach Daňovému úradu zrejme nedošlo k výrobe a zabezpečeniu posuvných krytov pre vagóny Kils, avšak taktiež je podľa názoru krajského súdu nepochybné, že tieto posuvné kryty pre vagóny Kils boli vyrobené, boli dodané a preto si spoločnosť R. Q. správne uplatnila odpočet DPH za vykonané práce a dodanie tovaru do Českej republiky. Nepochybné je, že zrejme tak svedok N., ako aj obžalovaný V. vypovedali pravdu, pokiaľ hovorili, že oni nezabezpečovali žiadne dokumenty, len chodili so spoluobžalovanými a podpisovali doklady tam, kde bolo treba. Toto však žiadnym spôsobom nevyvracia tvrdenie obžalovaných Z. a M., že skutočne vyrobili, nechali nakresliť technologický postup a dodali posuvné kryty pre vagóny Kils T. T. a M.. Žiadnym dôkazom nebolo vyvrátené toto tvrdenie obžalovaných a ani tvrdenie zástupcov spoločnosti T. T. a M. svedkov V. W. a Ing. L.U.. Títo svedkovia potvrdili tvrdenia obžalovaných a aj za takto vykonanú prácu im riadne uhradili sumy podľa vyfakturovaných dokladov. Za týchto okolností, ak by aj bolo pravdivé tvrdenie obžaloby, že obžalovaní spôsobom, ktorý deklarovali pre Daňový úrad, nevykonávali činnosť, reálne ju však vykonať vykonali a za takto vykonanú činnosť boli oprávnení požadovať vrátenie DPH. Obžalobe sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že by konaním, ktoré obžalovaní deklarovali pred Daňovým úradom, spôsobili akú konkrétnu škodu na odpočte DPH, keď je reálne preukázané, že činnosť vykonali a tovar do Českej republiky dodali. Bolo zrejme len šikovnosťou obžalovaných, že dokázali lacnejším spôsobom vyrobiť posuvné kryty pre vagóny Kils, ako reálne vysúť ažili cenu a za akú cenu reálne tieto aj odpredali T. T. a M., v takom prípade by bolo bývalo potrebné, aby prokuratúra preukázala rozdiel medzi takto vyfakturovanou sumou a tou sumou, ktorú reálne obžalovaní vynaložili na dodanie a vykonanie posuvných krytov pre T. T. a M.. Takáto skutočnosť sa však prokuratúre nepodarila a navyše je potrebné povedať, že výsledky daňovej kontroly tak, ako to uzavreli či už Krajský súd v Banskej Bystrici alebo Krajský súd v Bratislave, v spojitosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Bratislava, neboli vykonané zákonne, aj keď v trestnom konaní boli tieto dôkazy zopakované a v podstate samostatným konaním v priebehu trestného dokazovania boli takéto skutočnosti ozrejmované. Vzhľadom na tieto skutočnosti potom skutočne nie je možné jednoznačne konštatovať, že by obžalovaní svojím konaním ukrátili štátny rozpočet Slovenskej republiky o sumu vo výške 1 140 608,87 € a preto správne uzavrel okresný súd, že tento skutok nie je trestným činom, keďže jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností nebolo preukázané to, že by v takejto výške sa obžalovaní dopustili protiprávneho konania voči štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky. Keďže krajský súd sa potom v celom rozsahu stotožnil s prvostupňovým rozsudkom, nemohol odvolaniu krajského prokurátora vyhovieť, navyše keď tento vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti okrem tých, ktoré uvádzal už v priebehu prípravného konania, resp. hlavných pojednávaní na okresnom súde. Z týchto dôvodov preto krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia“.

Proti tomuto uzneseniu podala 10. augusta 2017 dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (č. I. 4366-4390 zväzok 15).

Dovolanie podala v neprospech obvinených Ing. F. Z., L. M., G. F. a X. V. a to: „Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017 vo veci Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/20/2014 z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože týmto rozhodnutím bol v ustanovení § 319 Trestného poriadku a konaním ktoré mu predchádzalo v ustanoveniach § 285 písm. b) Trestného poriadku a § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona účinného do 30.9.2012 porušený zákon v prospech obvinených Ing. F. Z., L. M., G. F. a X. V.“.

V dovolaní argumentovala nasledovne:

„Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12.01.2017 vo veci Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 z 11.02.2016, z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku bol v ustanovení § 319 Trestného poriadku a konaním, ktoré mu predchádzalo v ustanoveniach § 285 písm. b) Trestného poriadku a § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona účinného do 30.09.2012 porušený zákon v prospech obvinených Ing. F. Z., L. M., G. F. a X. V.. Súdny vychádzal zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, čo sa následne premietlo do nesprávneho právneho záveru súdu o tom, že pre absenciu objektívnej stránky trestného činu žalovaný skutok nie je trestným činom. Pre možnosť uplatnenia si odpočtu dane z pridanej hodnoty zo zdaniteľných plnení nie je podstatné len ich reálne uskutočnenie a daňový doklad od dodávateľa, ale aj skutočnosť, aby k uskutočneniu dodávky tovaru a služieb aj skutočne došlo od dodávateľov, ktorí sú ako dodávatelia uvedení na daňových dokladoch (m. m. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8 Sžf 2/2013). Spoločnosť R. Q. s.r.o. dňa 27.03.2007 podala Daňovému úradu Zvolen daňové priznanie za február 2007, dňa 26.04.2007 za marec 2007 a dňa 04.05.2007 mimoriadne daňové priznanie za marec 2007, pričom si uplatnila nárok na vrátenie DPH vo výške 1.203.736,27 €, kedy na podklade kúpnej zmluvy č. XXX/XXXX medzi spol. R. Q. s.r.o. ako predávajúcim a T. T. a M. s.r.o. ako kupujúcim (ďalej len T. s.r.o.), došlo k uzatvoreniu kúpno-predajnej zmluvy, ktorej predmetom bol predaj a nákup 261 sád posuvných krytov KILS na nákladné vagóny v cene 29.010 € za sadu. K dodávke vyššie uvedených sád malo dôjsť v januári 2007 v počte kusov 61, vo februári a marci 2007 v počte kusov 100. Výroba uvedenej zákazky mala byť zabezpečená spoločnosťami V. s.r.o. a D. s.r.o. pokiaľ ide o spracovanie výkresovej dokumentácie prípravkov a technologického postupu výroby, a to na podklade zmluvy o zabezpečení zákazky č. XXXXX zo 14.09.2006 a zmluvy o zabezpečení zákazky č. XXXXX zo 14.09.2006. Spoločnosť V. s.r.o. v tomto smere využila služby subdodávateľa a to spoločnosti B. G. s.r.o. so štatutárom X. V. a spoločnosťou D. s.r.o. využila služby dodávateľa spoločnosti B.-R. s.r.o. so štatutárom W. N.. Pokiaľ ide o personálne zabezpečenie reálnej výroby krytov, toto malo byť realizované cez spoločnosť M. M. s.r.o. Primárnym záväzkovým vzťahom pre dané trestné konanie bola Kúpna zmluva č. XXX/XXXX zo dňa 28.11.2006, resp. 17.11.2006 uzatvorená medzi spol. R. Q. s.r.o. ako predávajúcim a spol. T. T. a M. s.r.o. (ďalej T. s.r.o.) ako kupujúcim. Predmetom uvedenej zmluvy bol predaj, resp. kúpa 261 sád posuvných krytov pripravených na montáž podľa výkresu č.: vonkajší kryt KILS: XP-XXXX-X.X, vnútorný kryt KILS: XP-XXXX-X.X. Zmluvne dohodnutá cena jednej sady posuvného krytu bola určená na 29.010 €, teda celková hodnota kontraktu bola zmluvne dohodnutá na 7.571.610,- € bez DPH. Zo znaleckého posudku teda vyplýva, že pre výrobu krytov vagónov nebolo potrebné vôbec vytvárať technologický postup výroby, ako ani technické výkresy k prípravkom používaným pri výrobe krytov. Jednalo sa o jednoduchú výrobu, ku ktorej úplne postačoval výrobný výkres krytov, ktorý podľa výpovede V. W. tento odovzdal už 18.08.2006 G. F. (č. I. 294). Tu je nutné podotknúť, že výrobná dokumentácia sa odovzdáva až po podpise zmluvy, v ktorej sú spravidla definované všetky požiadavky na výrobu. V strojárskych praxi je technická dokumentácia považovaná za Know-how firmy a len tak sa nerozdáva, je potrebná zmluva o mlčanlivosti medzi zmluvnými stranami. Teda všetko za čo platili firmy medzi sebou (označené v znaleckom posudku ako „interné dokumenty“ - technologický postup a technické výkresy prípravkov), sa v bežnej strojárskych praxi pri výrobe tohto typu nevyžadujú a nepoužívajú. Čo znamená, že kryty sa dali vyrobiť aj bez toho. Obv. X. V. a W. N. popreli akúkoľvek odbornú činnosť spoločností pri realizácii zákazky posuvných krytov pre vagóny KILS. Nastáva otázka, kto vyrobil technologický postup na výrobu predmetných krytov KILS, za ktoré spol. R. Q. s.r.o. zaplatila spol. V. s.r.o. a D. s.r.o. 8.199.576 € s DPH, ktorý vlastne podľa vyjadrenia znalca ani nebol potrebný. Je zrejmé, že materiál na výrobu krytov pre vozne KILS zabezpečila spol. T. s.r.o. už nadelený. Materiál potrebný na výrobu všetkých 261 kusov sád posuvných krytov dodal a do výrobných priestorov dopravil objednávateľ T. s.r.o. Taktiež výroba sa realizovala v priestoroch spol. T. s.r.o. v Českej republike, pričom priestory boli prenajaté aj s technickým vybavením potrebným k realizácii predmetných krytov. Výrobné priestory boli vybavené manipulačnou a zdvíhacou technikou, železničnou vlečkou, ako aj kompletnými energetickými sieťami potrebnými k realizácii vlastnej výroby. Na základe výpovede svedka Ing. L.U., V. W. z T., ktorí uviedli, že technická dokumentácia na kryty

KILS bola odovzdaná G. F. a napokon V. W. aj pripojil pri svojej výpovedi v prípravnom konaní (č. 1. 294) dokument, ktorý by mal potvrdzovať odovzdanie technickej dokumentácie. Objednávateľ T. s.r.o. rovnako zabezpečil aj odvoz, t. j. expedíciu hotových výrobkov. Spoločnosť M. M. s.r.o. mala realizovať samotnú výrobu v priestoroch T. s.r.o., pričom svedkovia vypočítaní v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní popreli akúkoľvek činnosť pre túto spoločnosť. Zo všetkých dôkazov vyplýva, že k činnostiam, ktoré boli deklarované ako vykonané na území Slovenskej republiky a následne Českej republiky pri výrobe posuvných krytov KILS spoločnosťami R. Q. s.r.o., V. s.r.o., B. G. s.r.o., D. s.r.o., B.-R. s.r.o. a M. s.r.o. reálne nedošlo. Deklarované činnosti, ktoré v skutočnosti neboli vykonané a následné uplatnenie nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty spoločnosťou R. Q. s.r.o., so sídlom vo E., pri zohľadnení týchto nevykonaných činností nemožno považovať „za šikovnosť“ podnikateľov, ale cieľnú činnosť páchatel'ov vedúcu k spáchaniu zločinu. Okresný súd v odôvodnení svojom rozsudku na str. 29 podotýka, že na tomto mieste súd obdobne ako obhajoba zdôrazňuje, že postup príslušných daňových inštitúcií možno z pohľadu ultima ratio považovať za postup, ktorým nemožno vymáhať „nedoplatky“ takýmto spôsobom. S týmto záverom okresného súdu nemožno jednoznačne súhlasiť, kontrola na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2007 bola začatá dňa 10.05.2007. Prezídium Policajného zboru Úradu boja proti organizovanej kriminalite dňa 03.06.2009 adresovali oddeleniu vyšetrovania, odbor stred, podnet na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia voči Ing. F. Z., L. M., G. F., K.N., B. K., X. V. a W. N., pričom z odôvodnenia podnetu na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia vyplýva, že výkonom operatívno - pátracej činnosti boli zistené informácie a poznatky o trestnej činnosti ekonomického charakteru, najmä v súvislosti s deklarováním opakujúcich sa fiktívnych služieb a prác, vykonávaných slovenskou spoločnosťou R. Q. s.r.o. pre českú spoločnosť T. T. a M. s.r.o. v období od 01.01.2007 do 31.03.2007. Krajský súd v Banskej Bystrici až rozsudkom pod sp. zn. 24S/6/2009 z 14.12.2011 rozhodol (str. 35, 36), že daňová kontrola nebola vykonaná v súlade so zákonom a protokol z nej tak nadobudol povahu nezákonne získaného dôkazného prostriedku, ktorý v daňovom konaní nemožno použiť. V prípade, že použitý bol, je celé konanie zaťažené vadou nezákonnosti a rozhodnutia, ktoré sú jeho završením a vychádzajú zo skutočností zistených počas nezákonnej daňovej kontroly a zachytených v protokole o tejto kontrole sú rovnako nezákonné a ďalej uvedené v predmetnom rozhodnutí. V rozhodnutí č. 96 uverejnenom v zbierke stanovísk NS a súdov SR 6/2014, podľa ktorého ak páchatel' svojim konaním naplní zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu vyvodit' trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku. Pravidlo „ultima ratio“ možno uplatniť jedine prostredníctvom materiálneho korektívu v rozsahu § 10 ods. 2 Tr. zák., teda v zmysle platnej a účinnej zákonnej úpravy len pri prečinoch. Pokiaľ daňové orgány zistia alebo nadobudnú podozrenie, že daňový subjekt uplatnil nárok na vrátenie DPH pričom by sa malo jednať o fiktívne obchody, čím vzniká oprávnené podozrenie zo spáchania trestného činu, je ich povinnosťou oznámiť to orgánom činným v trestnom konaní, pretože len orgány činné v trestnom konaní sú oprávnené vyšetrovať trestné činy. Daňové orgány v rámci svojej právomoci sú oprávnené posúdiť nárok na vrátenie DPH v zmysle príslušných ust. Z. č. 222/2004 Z. z. a tento prípadne znížiť, upraviť, resp. rozhodnúť, že nárok na vrátenie DPH nevznikol, prípadne sú oprávnené uložiť sankciu - pokutu. Nie sú však oprávnené skúmať/vyšetrovať, či nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty niektorého z trestných činov daňových. Ak by sme pripustili argumentáciu súdu ust. § 276 až 278a Tr. zák., upravujúce daňové trestné činy by potom nemuseli ani existovať. Základnou funkciou trestného práva je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi, ktoré sa vyznačujú určitou vyššou závažnosťou, vyššou spoločenskou nebezpečnosťou, excesom z bežného života. Obzvlášť to platí v prípade úmyselných trestných činov spáchaným priamym úmyslom, akým bol a je aj zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona účinného do 30.09.2012. Krajský súd mimo iného konštatoval, že sa nepodarilo preukázať, že by obvinení svojím konaním spôsobili škodu na DPH, keď je reálne preukázané, že činnosť vykonali a tovar do Českej republiky dodali. Podľa jeho vyjadrenia bolo šikovnosťou obvinených, že dokázali lacnejším spôsobom vyrobiť posuvné kryty pre vagóny. Toto je však záver, ktorý vôbec nie je správny. DPH funguje na princípe zrážania a odvádzania štátu. DPH nie je ziskom podnikateľa a ani sa tak neúčtuje, t. j. nevykazuje v účtovníctve. DPH platí konečný článok v reťazci a všetky medzičlánky DPH iba zrážajú a odvádzajú štátu. V tomto prípade teda R. Q. zaplatila svojím dodávateľom V. a D. po 4.099.788 € s DPH. Za normálnych okolností by spoločnosti V. a D. túto DPH mali odvieť štátu. V takom prípade by

bola pravda, že obvinení nespôsobili škodu na DPH. Keďže ale do celého obchodu pribrali subdodávateľov spoločnosti B. G. a B. R., táto povinnosť v podstate prešla na nich, resp. sa prerozdělila. Spoločnosti V. a D. sa tak stali medzičlánkom, pričom svojim subdodávateľom by uhradili sumu tiež s DPH a túto by si mohli odrátať od svojej daňovej povinnosti, teda mali zraziť a odviesť DPH už iba z rozdielu ceny, ktorú dostali od R. Q. a ktorú by mali zaplatiť svojim dodávateľom. Tu sa teda ukazuje skutočná úloha spoločností B. G. a B. R., ktoré mali ako posledný subdodávateľ zaplatiť DPH. DPH, ktorú R. Q. zaúčtoval do sumy uhradenej svojim dodávateľom mali teda títo - V., D., B. G. a B. R. odviesť štátu. Keďže u spoločnosti V., D., B. G., B. R. a M. M. neboli zistené žiadne reálne náklady, ktorými by mohli DPH započítať, tak na nich spadla povinnosť odviesť DPH štátu. Reálne ale tieto spoločnosti namiesto toho v dňoch 30.05.2007, 02.06.2007, 06.06.2007, 07.06.2007 zmenili konateľov. Pričom z výpovedí týchto nových konateľov vyplýva, že boli nájdení v krčmách, o podnikaní nič nevedia, dokumentami k firmám nedisponujú, niekto ich len oslovil, spoločnosti na seba nechali prepísať za malé odplaty - sú teda evidentne tzv. biele kone. Za zmienku stojí spomenúť aj prepis spoločnosti M. M. na B. N., ktorého následne jeho matka G. N. nechala pozbaviť spôsobilosti na právne úkony. Tieto spoločnosti, ktoré mali odviesť DPH, boli nakoniec aj zrušené, resp. vymazané ex offo. Deň výmazu z obchodného registra V. dňa 26.03.2013, D. dňa 19.07.2011, B. G. dňa 23.11.2010, M. M. dňa 26.06.2009. A ďalším podstatným faktom je skutočnosť, že podľa výpisov z účtov tieto firmy všetky financie vyberali v hotovosti, V. 4.099.788 €, D. 4.099.788€, aj M. M. prišlo na účet 39.450.247,17 CZK a vybraté v hotovosti bolo 39.450.029,66 CZK a ďalší pohyb peňazí nebol preukázaný. Ak by mali v úmysle vrátiť štátu DPH, tak by na účte nejaké financie museli ponechať. DPH sa platí prevodom do štátnej pokladnice. V danej trestnej veci ide zjavne o vybočenie z administratívnoprávnych vzťahov, ktoré si vyžadujú ingerenciu trestného práva. Objasnenie navyše komplikuje skutočnosť, že títo obvinení fungovali ako organizovaná skupina. Vytvorili sieť obchodných spoločností, ktorých konateľmi boli tzv. biele kone (V., N., Q.) a prostredníctvom nich predstierali vykonávanie podnikateľskej činnosti, pričom však reálne tieto činnosti nevykonávali a išlo iba o fiktívne obchody, ktoré sa iba vykazovali na faktúrach. Podľa § 129 ods. 2 Trestného zákona organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spolčenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu, s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu. Všetci obvinení, ako aj ostatné osoby mali zadelené svoje úlohy, čo bolo potvrdené nejednou výpoveďou, napr. obv. V., sv. Q., sv. N.. Činnosti jednotlivých spoločností boli naplánované a koordinované s presným rozdelením postavenia každej z nich. Bez takto prepletenej spleti spoločnosti by nebola realizácia možná. Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd v Banskej Bystrici z dôvodu nezákonne vykonanej daňovej kontroly a zásady ultima ratio túto trestnú vec hodnotil ako základ pre oslobodzujúci rozsudok. Ako však vyplýva z vyššie uvedeného, aj bez použitia dôkazov získaných v rámci daňovej kontroly je možné zistiť a objasniť, čo sa vlastne reálne stalo. V trestnom konaní bol zadovážený dostatok iných zákonných dôkazov, ktoré preukazujú reálny skutkový stav. Navrhujem preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

1/ Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. To/57/2016 zo dňa 12.01.2017 bol porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku a predchádzajúcim konaním v ustanoveniach § 285 písm. b) Trestného poriadku a § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona účinného do 31.09.2012, v prospech obvinených Ing. F. Z., L. M., G. F. a X. V..

2/ Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil právoplatné uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 zo dňa 12.01.2017, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, zrušil aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 zo dňa 11.02.2016.

3/ Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol".

+ + +

K dovolaniu ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky sa vyjadrili prostredníctvom svojich obhajcov všetci dotknutí obvinení.

Obvinený Ing. F. Z. vo vyjadrení uviedol:

„V záhlaví prvej strany dovolania MS SR je zistiteľné, že táto písomnosť mala byť vyhotovená asi 08.08.2017 pod sp. zn. 46244/2017/D-259/1 a doručená prvostupňovému súdu 10.08.2017. Z uvedených dôvodov je potrebné skúmať, či došlo k podaniu v lehote stanovenej zákonom. Je zrejmé z ust. § 370 ods. 2, že ministromi spravodlivosti plynie lehota doručenia konečného rozhodnutia od dátumu, ktoré doručenie bolo vykonané najneskôr. Žiadam preto o preskúmanie toho, či zákonná lehota pre dovolanie ja zachovaná, ak podateľňou Okresného súdu Banská Bystrica táto písomnosť prešla 10.08.2017. Ja som príslušné práce komplexne zabezpečoval a na základe môjho technického vzdelania mám aj v oblasti strojárstva dostatočné znalosti a dostatočnú prax, aby som mohol túto činnosť kvalitne a spoľahlivo riadiť. Výroba krytov na vagóny kils nie je licencovaná činnosť, ani činnosť vyžadujúca iné špeciálne povolenie alebo oprávnenie. Opakované spochybňovanie kvalifikovanosti mojej osoby z pohľadu odbornosti alebo praxe aj v dovolaní považujem za nedôvodné. Vzhľadom na to, že sady krytov na vagóny kils sú relatívne samostatnou časťou vagóna kils, s možnosťou voľnej manipulácie po koľajničkách podlahy vagóna medzi pevnými oceľovými čelami vozňa na jeho koncoch (so zámkami proti posunu počas jazdy), nebola potrebná, ale ani vylúčená súčinnosť technologa navrhujúceho technologický postup výroby krytov, ktorý mohol, ale zároveň nemusel konzultovať technologický postup výroby týchto sad krytov s hlavným konštruktérom výrobku, teda vagóna, ako sa to uvádza na strane 12 v odseku 1 dovolania. Aby bolo možné vôbec vypracovať ponuku na dodávku 261 sad krytov na vagóny kils, musel zadávateľ T. T. uchádzačom o zákazku poskytnúť Technickú dokumentáciu výrobkov - „krytov na vagóny kils“, aby ponúkajúci získali presnú špecifikáciu a tvar toho, čo od nich zákazník požaduje. Technická dokumentácia výrobkov neobsahuje technologický postup výroby a ani technickú dokumentáciu prípravkov, ktoré bývajú väčšinou know - how toho, kto výrobok vyrába, v našom prípade našim know - how ako ponúkajúceho. Technická dokumentácia vagónov kils je schvaľovaná a registrovaná na Českých dráhach, a ako taká je všeobecne prístupná odbornej verejnosti, nakoľko sa jedná o koľajové vozidlo prevážajúce tovar po železnici aj s autorskými právami jeho tvorca - T. T.. Zmluva o technickej pomoci medzi R. Q. s.r.o. a jeho subdodávateľom V. s.r.o. a D. s.r.o. bola uzatvorená ešte pred začatím prác na vypracovaní ponuky a všetky ďalšie podrobnosti prípravy ponuky, spolupráce na a po získaní zákazky boli dohadované ústne. Nepríslušný znalec v odbore strojárstvo správne uvádza, že T. s.r.o. T. vyrobili v predchádzajúcom období 37 sad krytov na vagóny kils, ale zásadná informácie, že výroba týchto 37 sad krytov trvala 8 mesiacov, pretože podľa výpovede konateľov T. T. nemali vypracovaný technologický postup výroby a ani technickú dokumentáciu prípravkov ani prípravky, sa už v dovolaní neuvádza. Skutočnosť, že bez technologického postupu výroby, technickej dokumentácie prípravkov a vlastných prípravkoch, bolo možné vyrobiť len necelých 5 sad krytov za 1 kalendárny mesiac, avšak s ich pomocou R. Q. s.r.o. dosahoval početnú výrobu na úrovni 100 sad krytov mesačne, je jednoznačnou odpoveďou na to, aký dôležitý je pre zvýšenie produktivity technologický postup a technická dokumentácia prípravkov, zjednodušujúcich a urýchľujúcich proces vlastnej výroby krytov. Aj automobilky sú schopné vyrobiť celé auto vo vlastnej réžii a takpovediac na kolene, ale používajú množstvo subdodávateľov, aby na všetkých úrovniach pomocnými technickými nástrojmi zvýšili rýchlosť, množstvo a kvalitu výroby a znížili nároky a náklady na prípravu tohto zložitého procesu hromadnej výroby. R. Q. s.r.o. na tejto zákazke vytvoril hrubý zisk cca 300 tis. € bez DPH, preto bola pre R. Q. s.r.o. zákazka aj za týchto okolností mimoriadne zaujímavá. Tieto skutočnosti si preveril aj správca dane, preto je nesprávne narábať s číslami s DPH a bez DPH tak, aby bola v dovolaní nedôvodne navádzaná atmosféra stratového realizovania zákazky. R. Q. s.r.o. predložil Správcovi dane všetky doklady o zákazke dotýkajúcej sa výroby krytov na vagóny kils, včítane skutočností, že R. Q. s.r.o. bol v uvedenom čase aj platca DPH v Českej republike. Orgány činné v trestnom konaní obdržali následne od R. Q. s.r.o. všetky podklady a doklady, ktoré požadovali. Preto sa nedôvodne uvádza v dovolaní na strane 16 v odstavci 3, že som nepredložil policajným orgánom informáciu o účte R. Q. s.r.o. v ČSOB, keď všetky výpisy platieb zo všetkých bankových účtov tejto spoločnosti v bankách boli kompletne skontrolované. Orgány činné v trestnom konaní a daňové orgány Slovenskej a Českej republiky, ani po dôkladnom preverovaní nezistili, kto iný by mohol vyrobiť kryty na vagóny kils okrem tých firiem, ktoré sa na jej výrobe pre R. Q. s.r.o. v skutočnosti podieľali. Výrobu krytov na vagóny kils totiž nemal kto iný vykonať. Preto sú nedôvodné tvrdenia zo záveru strany 19 dovolania, že R. Q. s.r.o. pomocou svojich subdodávateľov V. s.r.o., D. s.r.o. a M.

M. výrobu nevykonával, pretože na to, kto iný by ju vykonal, neexistuje žiadny reálny dôkaz. K firmám B. G. s.r.o. a k B. R. s.r.o. sa nedokážem vyjadriť, nakoľko som tieto spoločnosti počas prípravy, ani počas realizácie zákazky vôbec nepoznal. Počas vyšetrovania ani počas súdneho konania na obidvoch stupňoch, nebolo dokázané žiadne pochybenie zo strany R. Q. s.r.o. ani u mňa, ako obžalovaného na 1. mieste pri procese zabezpečovania výroby krytov na vagóny kils. R. Q. s.r.o. mala riadne zabezpečenú zákazku po stránke subdodávateľskej tak, aby po úspechu v ponukovom konaní zákazku na výrobu krytov na vagóny kils úspešne zrealizoval pre zákazníka v T. T. v zmluvnom termíne. Všetky úhrady vyšších faktúr z R. Q. s.r.o. do T. T. s.r.o. prebehli v bezhotovostnom režime bankovými prevodmi. Všetky úhrady došlých faktúr od svojich subdodávateľov uhradil R. Q. s.r.o. v bezhotovostnom režime bankovými prevodmi do bánk subdodávateľov na ich bankové účty. R. Q. s.r.o. zaplatil bankovým prevodom štátu všetku DPH bez zbytku a rovnako zaplatil bezplatným prevodom českému Finančnému úradu všetku DPH Českej republiky, čo si Finanční úrad Praha samostatnou kontrolou českej DPH aj skontroloval a potvrdil, že R. Q. s.r.o. konala zákonným spôsobom. R. Q. s.r.o. vytvorila na zákazke zisk vo výške cca 4 %, čo potvrdzujú aj sumy uvádzané v dovolaní na strane 19 v odseku 3, ak sa výpočet zisku vypočíta bez DPH. DPH nie je ani daňovým výnosom, ani daňovým nákladom z pohľadu dane z príjmu právnických osôb. Na záver uvádzam, na základe uvedeného som presvedčený, že dovolanie je nedôvodné, nakoľko ja si nie som vedomý žiadneho trestného konania pri zabezpečovaní dodávky sád krytov na vagóny kils pre odberateľa T. T. s.r.o. Podľa môjho názoru rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/2/2014 zo dňa 11.02.2016 a následne rozhodnutie krajského súdu, sp. zn. 3To/57/2016 na verejnom zasadnutí dňa 12.01.2017 je vo vzťahu k mojej osobe správne a spravodlivé".

Obvinený L. M. vo vyjadrení uviedol:

„Jedným z nosných dôvodov, pre ktoré ma senát Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 4Tk/2/2014 oslobodil, bola nezákonnosť daňovej kontroly vykonanej v spoločnosti R. Q. s.r.o. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžf/113/2014 zo 17.09.2015 jednoznačne vyslovil, že daňová kontrola za zdaňovacie obdobie február 2007 a marec 2007 nebola vykonaná v súlade so zákonom a protokol z tejto daňovej kontroly tak nadobudol povahu nezákonne získaného dôkazného prostriedku, ktorý nemožno použiť. Uvedené je nepopierateľným faktom a zakladá absolútne nemožnosť uznania viny či už mojej, alebo ostatných spoluobvinených v predmetnej trestnej veci. Napriek rozsiahlej skutkovej i právnej protiargumentácii ministerky obsiahnutej v podanom dovolaní, si v týchto súvislostiach dovoľm konštatovať, že nie je v súlade so zásadami právneho štátu, aby súdy ignorovali tak zásadnú skutočnosť, akou je nepochybne nezákonnosť daňovej kontroly a následná nezákonnosť dôkazov vyprodukovaných v rámci tejto kontroly. Dovoľm si poukázať aj na závery ustálenej právnej praxe v súvislosti s princípom využitia práva ako prostriedku ultima ratio. Trestné právo by v žiadnom prípade nemalo nadmieru zasahovať do života spoločnosti a jednotlivcov, pričom by nemalo nahrádzať iné právne odvetvia, ktoré sú zákonodarcom primárne určené na ochranu spoločenských záujmov či hodnôt. Daňové orgány sa preto nemôžu spoliehať na to, že štát a trestné právo sú tu na to, aby realizovali, dopĺňali, či dokonca suplovali úlohy správcu dane a naprávali nezákonnosť jeho činností, vykonávaných v rámci daňového konania. Ďalej si dovoľm poukázať na to, že napriek rozsiahlemu dokazovaniu, v predmetnom trestnom konaní nebol vyprodukovaný žiadny priamy dôkaz svedčiaci o mojej vine, a neexistovala ani ucelená sieť nepriamych dôkazov, ktoré by vo svojom súhrne odôvodňovali záver o mojej vine zo spáchania skutku opísaného v obžalobe. Som toho názoru, že Krajský súd v Banskej Bystrici postupoval v rámci odvolacieho konania správne, odvolaniu krajského prokurátora voči oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sa venoval dostatočne a dostatočne aj odôvodnil uznesenie, ktorým potvrdil rozsudok prvostupňového súdu. Navrhujem, aby dovolací súd postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietol, alt. aby v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie zamietol".

Obvinený G. F. vo vyjadrení uviedol:

„Rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým som bol oslobodený spod obžaloby, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým bolo odvolanie prokurátora zamietnuté, považujem v plnej miere za

vecne správne a zákonné. V tomto smere okresný súd správne uzavrel, že na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný žiaden (priamy) dôkaz a ani ucelená „reťaz“ nepriamych dôkazov, z ktorých by vyplýval len jeden záver (t. j. o vine obžalovaných). Krajský súd v tomto smere tiež správne konštatoval, že sa nepodarilo preukázať, že by obžalovaní svojim konaním spôsobili škodu na DPH, keď je reálne preukázané, že činnosti vykonali a tovar do Českej republiky dodali. Súd prvého stupňa sa preto správne stotožnil s prednesom obhajoby v záverečnej reči, ktorá poukazovala na to, že zo svedeckých výpovedí či už V. W., resp. Ing. L.U. jednoznačne vyplynulo, že medzi spoločnosťami R. Q. s.r.o. a T. T. a M. došlo k riadnemu uzatvoreniu a následnému plneniu zmluvy. V. W. pri svojom výsluchu tiež uviedol, že komunikoval priamo s mojou osobou (ako kompetentnou osobou), ktorej zároveň aj odovzdal technickú dokumentáciu na predmetné kryty KILS, pričom následne bola V. W. daná ponuka od spoločnosti R. Q. s.r.o., a následne došlo k objednaní tovaru. S ktorým sa neskôr stotožnil aj súd druhého stupňa, ktorý považoval za preukázané, že činnosti vykonali a tovar do Českej republiky bol dodaný. Navrhujem preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky: Podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že dôvody dovolanie nie sú preukázané a dovolanie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zamietla". Obvinený X. V. vo vyjadrení uviedol:

„Výpoveďami obžalovaných Ing. F. Z. a L. M., ako aj výpoveďami svedkov - zástupcov spoločnosti T. T. a M. s.r.o. bola preukázaná skutočnosť, že posuvné kryty pre vagóny KILS boli vyrobené a tieto boli aj objednávateľovi dodávané spoločnosťou R. Q. s.r.o. reálne dodané, pričom uvedené skutočnosti boli preukázané aj listinnými dôkazmi (zmluvami, objednávkami, faktúrami, preberacími protokolmi, výpismi z účtov a pod.). V danom prípade je potrebné tiež poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8Sžf/113/2014 zo dňa 17.09.2015, ktorý považujem za vecne správny. Vo svojom odôvodnení sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyčerpávajúcym spôsobom vyjadril ku skutočnostiam, ktoré sa týkali výkonu daňovej kontroly u dotknutých subjektov, pričom opakovane Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil, že vykonaná daňová kontrola správcom dane bola nezákonná. Mám zároveň za to, že právne názory vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8Sžf/113/2014 zo dňa 17.09.2015 je potrebné rešpektovať aj v tomto trestnom konaní. Rovnako je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 24S/6/2009-304 zo dňa 14.12.2011, ktoré sa týka priamo obdobia, ktoré je predmetom obžaloby a z jeho záveru vyplýva, že daňová kontrola za zdaňovacie obdobie február 2007 a marec 2007 nebola vykonaná v súlade so zákonom a protokol z nej tak nadobudol povahu nezákonne získaného dôkazného prostriedku, ktorý nemožno použiť. Taktiež v podanom dovolaní poukazuje dovolateľ na fungovanie organizovanej skupiny, s čím nesúhlasím z dôvodu, že zo žiadneho vykonaného dôkazu nevyplývala existencia organizovanej skupiny. Ja som nebol členom žiadnej organizovanej skupiny, pre existenciu ktorej musia byť splnené zákonné podmienky, o čom však v danom prípade nemôžeme hovoriť. Vykonaným dokazovaním nebol produkovaný žiadny konkrétny dôkaz o tom, že by medzi obžalovanými boli vzťahy alebo vzájomné prepojenie, ktoré by mohli byť kvalifikované ako činnosť organizovanej skupiny. Domnievam sa preto, že nie je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku a navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, odmietol dovolanie z dôvodu, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Trestného poriadku), vo vzťahu k obvinenému Ing. F. Z., obvinenému L. M. a obvinenému G. F., na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), obsahuje náležité odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie vo vzťahu k obvinenému Ing. F. Z., obvinenému L. M. a obvinenému G. F. je dôvodné.

Zároveň Najvyšší súd zistil, že dovolanie v časti týkajúcej sa obvineného X. V. bolo podané oneskorene.

+ + +

Obvinený Ing. F. Z. vo vyjadrení k dovolaniu ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky vyslovil pochybnosti o včasnosti podania dovolania ministerkou spravodlivosti.

K tomu Najvyšší súd uvádza:

Podľa § 370 Trestného poriadku

1/ Ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

2/ Ministrovi spravodlivosti plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

3/ Dovolanie sa podáva na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Z citovaného odseku 1 § 370 Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie sa vždy špecificky vymedzuje voči konkrétnemu obvinenému, bez ohľadu na to, či sa podáva v jeho neprospech, alebo v jeho prospech. Z účinkov tam vymedzenej možnosti podania dovolania zákonne i logicky vyplýva, že lehota určená v odseku 2 § 270 Trestného poriadku (lehota plynie od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr) sa musí počítať s ohľadom na situáciu, dotýkajúcu sa toho ktorého obvineného, resp. jeho obhajcu, či jeho zákonného zástupcu (ak im boli rozhodnutia súdu doručené neskôr ako prokurátorovi). Preto, ak sa podáva dovolanie v neprospech obvineného XY, nemožno lehotu na podanie dovolania (§ 370 ods. 2 Trestného poriadku) počítať od doručenia rozhodnutia súdu spoluobvinenému ZY. Inými slovami a konkrétne: Pokiaľ ministerka spravodlivosti podala dovolanie v neprospech obvineného X. V., nebolo možné (jej) lehotu na podanie dovolania počítať od doručenia rozhodnutia súdu obvinenému Ing. Z., či obvinenému M., resp. obvinenému F..

Z predloženého spisu (č. l. 4040, č. l. 4347, č. l. 4046-4049, č. l. 4082 a č. l. 4331-4337) vyplýva, že rozhodnutie súdu - uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/57/2016 z 12. januára 2017 bolo doručené:

- prokurátorovi 2. februára 2017,
- obvinenému Ing. F. Z. 15. februára 2017 a jeho obhajcovi JUDr. Jánovi Geregovi 3. februára 2017,
- obvinenému L. M. 13. februára 2017 a jeho obhajcovi JUDr. Milanovi Kuzmovi 6. februára 2017,
- obvinenému G. F. doposiaľ nebolo doručené a s ohľadom na to, že menovaný v konaní o jeho väzbe (č. l. 4040) oznámil adresu na doručenie písomností N., I. - čo okresný súd akceptoval (č. l. 4046-4049) a na túto adresu mu rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici doručované nebolo (okresný súd nesprávne doručoval na dve iné adresy vid'. č. l. 4337), nemohla nastať fikcia doručenia (§ 66 ods. 4 Trestného poriadku). Preto vo vzťahu k menovanému i naďalej platí stav nedoručenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- obvinenému X. V. 7. februára 2017 a jeho obhajkyňi JUDr. Andrei Slezákovej 3. februára 2017.

Ministerka spravodlivosti podala dovolanie v neprospech obvinených 10. augusta 2017 (č. l. 4366-4390).

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že ministerka spravodlivosti mohla podať dovolanie (aby bolo podané včas) vo vzťahu k obvinenému Ing. F. Z. v lehote do 15. augusta 2017, k obvinenému L. M. v lehote do 13. augusta 2017, k obvinenému G. F. doposiaľ, pretože uznesenie mu nebolo doručené a neplatí fikcia doručenia a vo vzťahu k obvinenému X. V. do 7. augusta 2017.

Ako je vidieť, ministerka spravodlivosti podala dovolanie v časti týkajúcej sa obvineného X. V. oneskorene a preto Najvyšší súd rozhodol o odmietnutí jej dovolania týkajúceho sa obvineného X. V. podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku. Na druhej strane dovolenie ministerky spravodlivosti týkajúce

sa obvinených Ing. F. Z., L. M. a G. F. bolo podané riadne a včas.

K plynutiu lehoty na podanie dovolania podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku a podľa § 370 ods. 2 Trestného poriadku, považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné vo všeobecnosti poznamenať nasledovné:

Podľa § 370 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, ak sa dovolenie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do 6 mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ide o ustanovenie, ktorým zákonodarca striktné limituje možnosť generálneho prokurátora, ako oprávnenej osoby podľa § 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku podať dovolanie v neprospech obvineného. Hoci doslovné znenie tohto ustanovenia zvädza k úvahám, že by sa mohlo vzťahovať aj na ministerku spravodlivosti Slovenskej republiky, podľa názoru najvyššieho súdu takýto výklad je neudržateľný, pretože § 370 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, nemožno vnímať izolovane a ani vykladať (hoci teleologicky) bez posúdenia súvislosti s § 370 ods. 2 Trestného poriadku. Ak by sa pripustila možnosť, že ustanovenie § 370 ods. 1 prvá veta, sa vzťahuje aj na ministerku spravodlivosti, potom by sa ustanovenie § 370 ods. 2 Trestného poriadku stalo obsolentným a mohla by nastať situácia absolútne vylučujúca možnosť podať dovolanie v neprospech obvineného ministerkou spravodlivosti (viď. nižšie).

Podľa § 370 ods. 2 Trestného poriadku ministromi spravodlivosti plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr. Predmetné ustanovenie upravuje počítanie lehoty na podanie dovolania len pre ministra spravodlivosti (žiadnu inú oprávnenú osobu). Ide o špeciálne ustanovenie vo vzťahu k § 370 ods. 1 Trestného poriadku, z čoho vyplýva, že šesťmesačná lehota na podanie dovolania v neprospech obvineného, resp. trojročná lehota na podanie dovolania v prospech obvineného, začína ministromi spravodlivosti plynúť vždy od najneskoršieho doručenia rozhodnutia súdu niektoej z osôb uvedených v § 370 ods. 1 Trestného poriadku.

Špeciálna povaha ustanovenia § 370 ods. 2 Trestného poriadku k § 370 ods. 1 Trestného poriadku (najmä prvá veta), má svoje logické a nevyhnutné opodstatnenie, pretože ak by sa aj u ministra spravodlivosti počítala lehota na podanie dovolania v neprospech obvineného podľa § 370 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, nielen že by ustanovenie § 370 ods. 2 Trestného poriadku nemalo opodstatnenie, ale v prípade, ak by bol doručený trestný rozkaz obvinenému až po lehote 6 mesiacov od okamihu jeho doručenia prokurátorovi, nikdy (!!!) by minister spravodlivosti nemohol podať dovolanie podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku proti trestnému rozkazu v neprospech obvineného, nakoľko lehota počítaná podľa § 370 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, by márne uplynula (od doručenia trestného rozkazu prokurátorovi) a minister spravodlivosti by nemohol podať dovolanie v lehote 6 mesiacov, nakoľko trestný rozkaz ešte nenadobudol právoplatnosť.

Preto najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie ministerky spravodlivosti podané vo vzťahu k obvinenému Ing. F. Z., obvinenému L. M. a obvinenému G. F. bolo podané včas, v súlade s ustanovením § 370 ods. 2 Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd na podklade podaného dovolania preskúmal v zmysle § 384 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako i rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici a správnosť postupu v konaní, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali a zistil, že dovolanie ministerky spravodlivosti, týkajúce sa obvinených Ing. F. Z., L. M. a G. F. je čiastočne dôvodné a to z nasledovných dôvodov:

Vykonané dôkazy, zhrnuté, podrobne rozobraté a vyhodnotené ako v rozhodnutiach súdov nižších stupňov, tak aj v dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukazujú dve skutočnosti:

1/ Spoločnosť R. Q. s.r.o. E. zabezpečila výrobu a dodanie posuvných krytov pre vagóny KILS v

prospech obchodnej spoločnosti T. T. a M. s.r.o. v súlade so zmluvou č. XXX/XXXX z 28. novembra 2006.

2/ Spoločnosti B. G., s.r.o. N., B. R., s.r.o. B. a M. M., s.r.o. N. sa na výrobe a realizácii vyššie uvedenej zákazky nepodieľali.

Dôkazná situácia je ohľadom týchto skutočností kompletná, jednoznačná a nespochybniteľná, pričom najvyšší súd bez potreby opakovania, sumarizácie a opätovného rozboru dôkazného stavu, odkazuje na odôvodnenia rozhodnutí okresného a krajského súdu a na dovolanie ministerky spravodlivosti.

Keďže je nepochybné, že spoločnosti B. G., s.r.o. N., B. R., s.r.o. B. a M. M., s.r.o. N. sa na „projekte“ nepodieľali, potom vyvstáva otázka, prečo ich spoločnosti V., s.r.o. M., D., s.r.o. N. H. a R. Q., s.r.o. E. „najali na spoluprácu“.

Zrozumiteľnú odpoveď poskytla ministerka spravodlivosti v dovolaní: „Spoločnosť R. Q. zaplatila svojim dodávateľom V. a D. po 4.099.788 € s DPH. Za normálnych okolností by spoločnosti V. a D. túto DPH mali odviesť štátu. V takom prípade by bola pravda, že obvinení nespôsobili škodu na DPH. Keďže ale do celého obchodu pribrali subdodávateľov spoločnosti B. G. a B. R., táto povinnosť v podstate prešla na nich, resp. sa prerozdělila. Spoločnosti V. a D. sa tak stali medzičlánkom, pričom svojim subdodávateľom by uhradili sumu tiež s DPH a túto by si mohli odrátať od svojej daňovej povinnosti, teda mali zraziť a odviesť DPH už iba z rozdielu ceny, ktorú dostali od R. Q. a ktorú by mali zaplatiť svojim dodávateľom. Tu sa teda ukazuje skutočná úloha spoločností B. G. a B. R., ktoré mali ako posledný subdodávateľ zaplatiť DPH, ktorú R. Q. zaúčtoval do sumy uhradenej svojim dodávateľom, mali teda títo - V., D., B. G. a B. R. odviesť štátu. Keďže u spoločnosti V., D., B. G., B. R. a M. M. neboli zistené žiadne reálne náklady, ktorými by mohli DPH započítať, tak na nich spadla povinnosť odviesť DPH štátu. Reálne ale tieto spoločnosti namiesto toho v dňoch 30.05.2007, 02.06.2007, 06.06.2007, 07.06.2007 zmenili konateľov. Pričom z výpovedí týchto nových konateľov vyplýva, že boli nájdení v krčmách, o podnikaní nič nevedia, dokumentmi k firmám nedisponujú, niekto ich len oslovil, spoločnosti na seba nechali prepísať za malé odplaty - sú teda evidentne tzv. biele kone. Za zmienku stojí spomenúť aj prepis spoločnosti M. M. na B. N., ktorého následne jeho matka G. N. nechala pozbaviť spôsobilosti na právne úkony. Tieto spoločnosti, ktoré mali odviesť DPH, boli nakoniec aj zrušené. resp. vymazané ex offio. Deň výmazu z obchodného registra V. dňa 26.03.2013, D. dňa 19.07.2011, B. G. dňa 23.11.2010, M. M. dňa 26.06.2009“.

V tejto súvislosti vyvstáva ďalšia otázka a to: Prečo, ak bolo niečo splnené (riadne vyrobené a dodané posuvné kryty, práca a náklady vyfakturované a zaplatené - čím bola k spokojnosti objednávateľa i dodávateľa naplnená zmluva č. XXX/XXXX z 28.novembra 2006), obžalovaný Ing. F. Z. deklaroval pred daňovým úradom nereálny a skutočne fiktívny spôsob výroby posuvných krytov a tak v podstate celý postup pri realizácii zmluvy č. XXX/XXXX ?

Najvyšší súd zdieľa argumenty ministerky spravodlivosti v dovolaní a tak dospel k záveru, že odpoveď na otázku, prečo obvinený Ing. F. Z. klamal daňovému úradu sa nachádza vo výrokovvej časti obžaloby, ktorú najvyšší súd považuje za opodstatnenú a po už vykonanom dokazovaní aj stojacu na veľmi pevných základoch.

+ + +

Pokiaľ obvinení spochybňujú zákonnosť daňovej kontroly, platí to, čo už vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8Sžf/113/2014 zo 17. septembra 2015 (č. l. 4175-4181 zväzok 14) i Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 1S/101/2014 z 11. septembra 2014 (č. l. 3942-3961 zväzok 13) a teda, že daňová kontrola bola vykonaná nezákonným spôsobom (miestne nepríslušným daňovým úradom) a všetko, čo s ňou súvisí (aj vyrubovacie konanie) je zaťažené nezákonnosťou a teda nepoužiteľnosťou akéhokoľvek dôkazu, či procesného úkonu v daňovom konaní.

Takéto rozhodnutia súdov v správnom konaní majú opodstatnenie, pretože vychádzajú z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 118/2008; III. ÚS 24/2010). Ústavný súd napr. konštatoval: „Ak dĺžka daňovej kontroly, napriek skutočnosti, že kontrolovaný daňový subjekt neodopieral povinnú súčinnosť orgánu daňovej správy, prekročila zákonom ustanovenú maximálnu dobu trvania, protokol z takejto daňovej kontroly predstavuje nezákonne získaný dôkazný prostriedok, ktorý v daňovom konaní nemôže byť použitý (III. ÚS 24/2010)“.

Ústavným súdom určená línia a spôsob hodnotenia dôkazných prostriedkov je zrozumiteľne a presne vymedzený na daňové konanie, čo má opäť logické vysvetlenie.

Daňové konanie je konaním samostatným a nezávislým od trestného konania, pričom sa neriadi predpismi upravujúcimi procesný postup orgánov činných v trestnom konaní. Ak je postup daňových orgánov zaťažený nezákonnosťou, napr. z dôvodu konania miestne nepríslušného daňového orgánu, alebo z dôvodu nedodržania zákonom určených lehôt, potom je celé daňové konanie zaťažené nezákonnosťou. To ale neznamená, že výsledky daňových kontrol zhmotnené do protokolov o vykonaní daňových kontrolách, či zápisnic o ústnom pojednávaní pred daňovým orgánom atď. nemožno použiť v trestnom konaní.

Podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku, za dôkaz (v trestnom konaní) môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa zistilo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Podľa § 119 ods. 4 Trestného poriadku dôkaz získaný nezákonným donútením, alebo hrozbou takého donútenia, sa nesmie použiť v konaní, okrem prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenia alebo hrozbu donútenia použila.

Z ustanovenia § 119 Trestného poriadku vyplýva najmä pre orgány činné v trestnom konaní, ale aj pre ostatné subjekty trestného konania, povinnosť konať pri získaní dôkazov tak, aby nebol porušený zákon. V predmetnej veci orgány činné v trestnom konaní získali všetky daňové podklady pre trestné stíhanie legálne s tým, že vyjadrenia pracovníkov daňového úradu vo forme ich výsluchov ako svedkov podľa Trestného poriadku, protokoly o daňových kontrolách, či zápisnice o ústnych pojednaniach, daňové priznania a podobne (v podstate zväzok 6 a zväzok 7) sú dôkazy použiteľné v trestnom konaní.

Nemožno predsa tvrdiť, že daňové priznania podané obvineným Ing. F. Z., nemajú pre účely trestného konania dôkaznú použiteľnosť, pretože celé daňové konanie bolo podľa rozhodnutia najvyššieho súdu v správnom konaní nezákonné.

Orgány činné v trestnom konaní pri ich získaní neporušili zákon a tieto dôkazné prostriedky obsahujú odborné informácie, relevantné pre trestné konanie. Ich nezákonnosť pre účely daňového konania, spočívajúca vo formálnom pochybení pri vykonaní daňovej kontroly miestne nepríslušným orgánom, neznamená stratu ich obsahu z hľadiska materiálneho. Výsledok daňovej kontroly a presné ustálenie rozsahu nadmerného odpočtu, majú pre trestné konanie obsahovú hodnotu ako odborné vyjadrenie a preto ide o dôkazy pre trestné konanie relevantné. V trestnom konaní, pokiaľ boli, resp. budú na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom, možno tieto dôkazy použiť v procese dokazovania a najmä v procese ich hodnotenia. Preto môže okresný súd, ak to navrhne prokurátor, pokračovať v dokazovaní tam, kde skončil - vid' č. I. 4141.

+ + +

Najvyšší súd nezdieľa názor dovolateľa a ani prokurátora v obžalobe o spáchaní žalovaného trestného činu organizovanou skupinou v zmysle § 129 ods. 2 Trestného zákona.

Podľa § 129 ods. 2 Trestného zákona sa organizovanou skupinou rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi

skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

Organizovaná skupina je určovaná:

- a) spolčených najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu,
- b) deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny,
- c) plánovitosťou a koordinovanosťou,
- d) zvýšenou pravdepodobnosťou úspešného spáchania trestného činu.

Tieto znaky organizovanej skupiny musia byť predmetom dokazovania v trestnom konaní, pričom tzv. dôkazné bremeno „leží na pleciach“ prokurátora.

Prokurátor v podanej obžalobe (okrem zmienky o spolčení sa obvinených) žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo mali obvinení konať ako organizovaná skupina a dovolateľ v dovolaní len stručne uviedol: „Všetci obvinení, ako aj ostatné osoby mali zadelené svoje úlohy, čo bolo potvrdené nejednou výpoveďou napr. obvineného V., svedkyne Q. a svedka N.. Činnosti jednotlivých spoločností boli naplánované a koordinované s presným rozdelením postavenia každej z nich. Bez takto prepletenej spleti spoločností, by nebola realizácia možná“.

Z vykonaných dôkazov, a to ani z výpovedí vyššie menovaných svedkov nevyplýva, ako mali mať obvinení rozdelené úlohy a aké, kto a ako koordinoval činnosť „organizovanej skupiny“ a ani to, kto, kedy, kde a ako naplánoval spáchanie skutku.

Možno vysloviť len hypotetickú domnienku, že to tak mohlo byť, ale to na právny záver o spáchaní trestného činu organizovanou skupinou rozhodne nestačí. Prokurátorovi na preukázanie spáchania žalovaného trestného činu organizovanou skupinou chýbajú relevantné a presvedčivé dôkazy napr. výpoveď aspoň jedného z obvinených, ktorý by rozkryl fungovanie (rozdeľovanie úloh, plánovanie postupu koordináciu jednotlivých krokov) „organizovanej skupiny“, a preto konanie obvinených, podľa názoru najvyššieho súdu neprekročilo mieru spolupáchateľstva.

S ohľadom na všetky okolnosti prípadu a s ohľadom na všetky vykonané dôkazy najvyšší súd uzatvára, že obžaloba s tam správne ustálenou skutkovou vetou bola podaná opodstatnene, v dôsledku čoho postupom okresného súdu podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku a postupom krajského súdu podľa § 319 Trestného poriadku bol porušený zákon v prospech obvinených Ing. F. Z., L. M. a G. F..

Rozsudok okresného súdu v oslobodzujúcej časti, týkajúcej sa obvineného X. V. ostal týmto rozhodnutím nedotknutý a teda právoplatný, tak isto ako uznesenie krajského súdu vo vzťahu k obvinenému X. V. (viď. bod II. výrokovej časti tohto rozhodnutia najvyššieho súdu).

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.